

A1.33 Zastawa stołowa

De tafel dekken om gasten te ontvangen.

Sztućce	<i>(Bestek)</i>	Garnek	<i>(Pan / Kookpot)</i>
Widelec	<i>(Vork)</i>	Patelnia	<i>(Koekenpan)</i>
Nóż	<i>(Mes)</i>	Obrus	<i>(Tafelkleed)</i>
Łyżka	<i>(Lepel)</i>	Serwetka	<i>(Servet)</i>
Talerz	<i>(Bord)</i>	Nakrywać	<i>(Dekken (tafel))</i>
Miska	<i>(Kom)</i>	Podawać	<i>(Aandoen / Serveren)</i>
Szklanka	<i>(Glas)</i>	Zmywać	<i>(Afwassen)</i>
Filiżanka	<i>(Kopje / Koffiekopje)</i>	Podaj mi proszę łyżkę	<i>(Geef me alsjeblieft de lepel)</i>
Dzbanek	<i>(Kan)</i>	Proszę podaj mi nóż	<i>(Geef me alsjeblieft het mes)</i>

1. Dialogo: Michał i Ania nakrywają do stołu dla gości (QR: Audio)

- Michał:** Aniu, możesz mi pomóc nakryć do stołu? *(Ania, kun je me helpen de tafel te dekken? De Goście zaraz przyjdą.)*
- Ania:** Jasne. Co mogę zrobić? *(Natuurlijk. Wat kan ik doen?)*
- Michał:** Ja przyniosę talerze i szklanki, a ty rozłóż sztućce. *(Ik haal de borden en glazen, en jij legt het bestek.)*
- Ania:** Dobrze. Łyżka po prawej, nóż tutaj, widelec po lewej. *(Goed. De lepel rechts, het mes hier, de vork links.)*
- Michał:** Aniu, nie tak! Nóż jest po prawej stronie, ostrzem do talerza. *(Ania, niet zo! Het mes hoort aan de rechterkant, met het snijgedeelte naar het bord.)*
- Ania:** Dobrze, już poprawiam. *(Oké, ik zet het meteen goed.)*
- Michał:** Widelec jest po lewej stronie talerza, z zębami do góry. *(De vork ligt links van het bord, met de tanden omhoog.)*
- Ania:** Wygląda na to, że wszystko robię źle. Masz jeszcze jakieś uwagi? *(Het lijkt wel alsof ik alles verkeerd doe. Heb je nog opmerkingen?)*
- Michał:** Pamiętaj: sztućce do deseru kładziemy nad talerzem. *(Onthoud: het dessertbestek leggen we boven het bord.)*
- Ania:** Michał... od kiedy jesteś ekspertem od nakrywania do stołu? *(Michał... sinds wanneer ben jij een expert in tafel dekken?)*
- Michał:** To tajemnica, ale byłem na kursie savoir vivre. *(Dat is een geheim, maar ik heb een cursus savoir vivre gevolgd.)*
- Ania:** Serio? A dlaczego to ja kładę sztućce, a nie ty? Haha. *(Serieus? En waarom leg ik het bestek dan neer en niet jij? Haha.)*

1. Co przynosi Michał, a co robi Ania? *(Wat brengt Michał, en wat doet Ania?)*

- Michał gotuje w garnku, a Ania nakrywa obrus.
- Michał rozkłada serwetki, a Ania myje szklanki.
- Michał zmywa naczynia, a Ania podaje deser.
- Michał przynosi talerze i szklanki, a Ania rozkłada sztućce.

2. Gdzie kładziemy sztućce do deseru według Michała? (*Waar leggen we volgens Michał het dessertbestek?*)
- Obok szklanki.
 - Pod talerzem.
 - Nad talerzem.
 - Po prawej stronie talerza.

1-d 2-c

2. Grammatica: Hulpwerkwoorden: **moğę, muszę, chcę, umiem...**

Modale werkwoorden in het Pools zijn onder andere: umieć, móc, potrafić, mieć powinność, musieć, chcieć, woleć.

Czasownik modalny (<i>Modaal werkwoord</i>)	Przykład (<i>Voorbeeld</i>)
umieć (<i>kunnen (een vaardigheid hebben)</i>)	Umiem organizować przyjęcia. (<i>Ik kan feestjes organiseren.</i>)
móc (<i>kunnen (mogelijkheid)</i>)	Mogę w czymś pomóc? (<i>Kan ik ergens mee helpen?</i>)
potrafić (<i>kunnen (een concrete handeling)</i>)	Potrafię rozłożyć sztućce. (<i>Ik kan het bestek neerleggen.</i>)
mieć powinność (<i>horen te / moeten (plicht)</i>)	Powiniem posprzątać po kolacji. (<i>Ik hoor na het avondeten op te ruimen.</i>)
musieć (<i>moeten</i>)	Muszę nakryć do stołu. (<i>Ik moet de tafel dekken.</i>)
chcieć (<i>willen</i>)	Chcę dzisiaj zjeść w domu. (<i>Ik wil vandaag thuis eten.</i>)
woleć (<i>liever</i>)	Wolę gotować niż zmywać (<i>Ik kook liever dan dat ik afwas.</i>)

“Umieć” betekent een algemene vaardigheid, en “potrafić” het vermogen om een concrete handeling uit te voeren.

De vorm van het werkwoord mieć powinność past zich aan het geslacht aan: (ja) powiniem - man, (ja) powinnam - vrouw.

- Czy _____ podać mi proszę łyżkę? (*Kun je me alsjeblieft een lepel aangeven?*)
 - moğę
 - możesz
 - może
 - możecie
- _____ nakryć do stołu przed kolacją. (*Ik moet de tafel dekken voor het avondeten.*)
 - Musisz
 - Muszą
 - Muszę
 - Musimy
- Nie _____ jeszcze dobrze zmywać w zmywarce. (*Ik kan nog niet goed afwassen in de vaatwasser.*)
 - umie
 - umią
 - umiesz
 - umiem
- _____ herbatę w filiżance niż w szklance. (*Ik heb liever thee in een kopje dan in een glas.*)
 - Wolę
 - Wolisz
 - Wole
 - Woli

1. możesz 2. Muszę 3. umiem 4. Wolę

3.Oefeningen

1. Koppel elk begin aan het juiste einde.

1. Rozłóż proszę sztućce	a. i filiżanki.
2. Muszę jeszcze nakryć stół	b. przy każdym talerzu.
3. Czy możesz podać dzbanek	c. z wodą na stół?
4. Po kolacji zmywam szklanki	d. obrusem i serwetkami.

1-b: Leg alsjeblieft het bestek neer bij ieder bord. **2-d:** Ik moet de tafel nog dekken met een tafelkleed en servetten. **3-c:** Kun je de kan met water naar de tafel brengen? **4-a:** Na het avondeten spoel ik de glazen en de kopjes af.

2. Notitie: diner voor gasten (QR: Audio)

Vul de lege plekken in: widelec, patelni, talerz, nakryć, Sztućce, serwetkę, łyżka, filiżanki, zmyj, dzbanek, obrus, misce

W sobotę wieczorem mamy gości i proszę (1) _____ stół na 18:30. Na stół połóż (2) _____, na każdy (3) _____ połóż (4) _____. (5) _____ ułóż prosto: (6) _____ po lewej stronie talerza, nóż i (7) _____ po prawej stronie. Na stole powinny być też szklanki do wody i (8) _____ do kawy.

W kuchni przygotuj (9) _____ z wodą. Zupę podajemy w (10) _____, a danie z (11) _____ na talerzu. Jeśli możesz, (12) _____ garnki po gotowaniu, bo rano nie mam czasu. Jeśli czegoś brakuje, napisz krótką listę zakupów.

Zaterdagavond hebben we gasten en ik wil dat je de tafel dekt om 18:30. Leg een tafelkleed op tafel en leg op elk bord een servet. Leg het bestek netjes: de vork links van het bord, het mes en de lepel rechts. Op tafel moeten ook glazen voor water en kopjes voor koffie staan.

Maak in de keuken een kan met water klaar. Soep serveren we in een kom, en het gerecht uit de pan op een bord. Als je kunt, was de pannen na het koken af, want 's ochtends heb ik geen tijd. Als er iets ontbreekt, schrijf een korte boodschappenlijst.

(1) nakryć, (2) obrus, (3) talerz, (4) serwetkę, (5) Sztućce, (6) widelec, (7) łyżka, (8) filiżanki, (9) dzbanek, (10) misce, (11) patelni, (12) zmyj

3. Luister naar de audiofragmenten en kies de juiste oplossing. (QR: Audio)

- O co prosi mówiąca? (*Wat vraagt de spreker?*)
 - Żeby umyć talerze
 - Żeby przynieść szklanki
 - Żeby kupić obrus
- Czego brakuje mówiącemu do zupy? (*Wat mist de spreker voor de soep?*)
 - Filiżanek
 - Misek
 - Noży

1-b 2-b

4. Kies de juiste oplossing

1. Czy _____ podawać talerze i sztućce do stołu? *(Kun je de borden en het bestek op tafel zetten?)*
a. musi b. możecie c. możesz d. mogę
2. Ja podaję szklanki, a ty _____ podawać filiżanki. *(Ik zet de glazen neer, en jij moet de kopjes neerzetten.)*
a. musi b. muszę c. chcesz d. musisz
3. Przepraszam, teraz _____ serwetki, a potem podam dzbanek z wodą. *(Sorry, ik geef nu de servetten, en daarna geef ik de waterkan.)*
a. podaje b. podaję c. podajecie d. podajesz
1. mozesz 2. musisz 3. podaję

5. Rollenspel - dialogen (QR: Audio)

a. Nakrywanie stołu przed kolacją

- Ania** *Tomek, proszę, nakryj stół: rozłóż obrus i serwetki.*
(gospodyni): *(Tomek, kun je alsjeblieft de tafel dekken: leg het tafelkleed neer en leg de servetten klaar.)*
- Tomek** *Dobrze. Gdzie są sztućce — widelec, nóż i łyżka?*
(partner): *(Oke. Waar liggen de bestekken — vork, mes en lepel?)*
- Ania** *W szufladzie w kuchni. Połóż też talerze i szklanki przy każdym miejscu.*
(gospodyni): *(In de lade in de keuken. Zet ook borden en glazen bij elke plek.)*
- Tomek** *Okej, już podaję wszystko na stół.*
(partner): *(Oké, ik zet zo alles op tafel.)*

1. Co Ania prosi Tomka, żeby położył na stole?
-

b. Podawanie zupy i napojów

- Kasia (gotuje):** *Marek, za chwilę podaję zupę — weź proszę miski i łyżki.*
(Marek, ik serveer zo de soep — kun je alsjeblieft kommen en lepels halen.)
- Marek (pomaga):** *Jasne. A do picia: szklanki czy filiżanki?*
(Natuurlijk. En om te drinken: glazen of kopjes?)
- Kasia (gotuje):** *Szklanki będą lepsze. Postaw też dzbanek z wodą na środku stołu.*
(Glazen zijn beter. Zet ook een karaf met water in het midden van de tafel.)
- Marek (pomaga):** *Dobra. A po kolacji razem zmywamy naczynia?*
(Goed. En doen we na het avondeten samen de afwas?)

1. Co Kasia prosi Marka, żeby przynieść do zupy?
-

6. Oefen in tweetallen of met je docent. (QR: AI+)

1. Jesteś w domu. Za chwilę przyjdą goście. Poproś partnera/koleżankę, żeby przygotował(a) stół. (Użyj: nakrywać, obrus, sztucce)

2. Jesteś w sklepie z artykułami domowymi. Chcesz kupić nowe talerze. Zapytaj sprzedawcę, gdzie są talerze i ile kosztują. (Użyj: talerz, duży/mały, ile kosztuje)

7. Schrijven: WhatsApp (QR: AI+)

Cześć! Tu Magda

W sobotę przyjdę do Ciebie na kolację. Będę około **19:00**. Chcesz, żebym coś przyniosła? Mogę kupić **deser** albo **napoje**.

Powiedz też, czy mam zdjąć **buty** w domu.

Schrijf een passende reactie: *Dzięki za wiadomość, będę na Ciebie czekać o... / Możesz przynieść..., proszę? / Muszę jeszcze nakryć do stołu: talerze, sztucce i szklanki.*

Belangrijke werkwoorden	Podawać (opgeven)
ja	podaję
ty	podajesz
on/ona/ono	podaje
my	podajemy
wy	podajecie
oni/one	podają